

MADAD

MUASSASA SHAKLIDAGI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTI

**Muassasa tomonidan amalga oshirilgan ishlar to'g'risida
qisqacha ma'lumot (infografika shaklida)**

Мурожаатларнинг умумий сони
74 377 та

Мурожаатчиларнинг ёши ва
жинси бўйича таснифи

41 576 нафари эркаклар
55,8%

Эркакларнинг ўртача ёши
41

32 801 нафари аёллар
44,2%

Аёлларнинг ўртача ёши
40

**Мурожаатларнинг соҳалар бўйича таснифи
(ТОП-3 мурожаатлар)**

Ҳудуд	Соҳа	Сони
Қорақалпоғистон Республикаси	Меҳнат муносабатлари	683 та
	Ижтимоий ҳимоя	637 та
	Суд-ҳуқуқ масалалари	455 та
Андижон вилояти	Ижтимоий ҳимоя	857 та
	Тадбиркорлик	777 та
	Давлат хизматлари	760 та
Бухоро вилояти	Ижтимоий ҳимоя	470 та
	Тадбиркорлик	309 та
	Давлат хизматлари	279 та
Жиззах вилояти	Суд-ҳуқуқ масалалари	808 та
	Ижтимоий ҳимоя	784 та
	Меҳнат муносабатлари	509 та
Қашқадарё вилояти	Суд-ҳуқуқ масалалари	1755 та
	Меҳнат муносабатлари	871 та
	Ижтимоий ҳимоя	795 та
Навоий вилояти	Суд-ҳуқуқ масалалари	740 та
	Оилавий муносабатлар	430 та
	Меҳнат муносабатлари	426 та
Наманган вилояти	Суд-ҳуқуқ масалалари	1182 та
	Ижтимоий ҳимоя	904 та
	Уй-жой ва коммунал масалалар	706 та

Ҳудуд	Соҳа	Сони
Самарқанд вилояти	Меҳнат муносабатлари	845 та
	Оилавий муносабатлар	813 та
	Суд-ҳуқуқ масалалари	788 та
Сурхондарё вилояти	Давлат хизматлари	1428 та
	Ижтимоий ҳимоя	1054 та
	Оилавий муносабатлар	790 та
Сирдарё вилояти	Суд-ҳуқуқ масалалари	778 та
	Меҳнат муносабатлари	521 та
	Ижтимоий ҳимоя	500 та
Тошкент шаҳри	Ижтимоий ҳимоя	927 та
	Уй-жой ва коммунал масалалар	907 та
	Меҳнат муносабатлари	716 та
Тошкент вилояти	Уй-жой ва коммунал масалалар	780 та
	Меҳнат муносабатлари	639 та
	Ижтимоий ҳимоя	638 та
Фарғона вилояти	Оилавий муносабатлар	1539 та
	Ижтимоий ҳимоя	1081 та
	Уй-жой ва коммунал масалалар	871 та
Хоразм вилояти	Меҳнат муносабатлари	436 та
	Суд-ҳуқуқ масалалари	381 та
	Ижтимоий ҳимоя	333 та

**Мурожаатларнинг умумий сони
74 377 та**

**Ижтимоий ҳимояга оид мурожаатлар
10 154 та ёки 13,6 % ни ташкил этган**

Шундан

**Суд-ҳуқуқ соҳасига оид мурожаатлар
10 053 та ёки 13,5 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- нафақа ёки моддий ёрдам тайинлаш
  - пенсия таъминоти ва уни расмийлаштириш
  - ногиронлиги бўлган шахслар учун имтиёзлар
  - айрим шахсларни кам таъминланган оилалар тоифасига киритиш
  - табиий ёки техноген хусусиятга эга фавқулodда ҳолатлар, шу жумладан маиший тусдаги фалокатлар натижасида йўқолган ёки яроқсиз ҳолатга келган ҳужжатларни тиклаш масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- суд қарорлари устидан шикоят бериш
  - судга даъво ариза билан мурожаат қилинганда тўланадиган давлат божи миқдорлари
  - судларга мурожаат қилиш учун ҳужжатлар намуналарини тайёрлашга амалий ёрдам кўрсатиш
  - суд қарорлари ижросини таъминлаш ва мажбурий ижро бюрolari фаолияти билан боғлиқ масалаларда

**Меҳнат муносабатларига оид мурожаатлар
8 392 та ёки 11,2 % ни ташкил этган**

Шундан

**Оилавий муносабатларга оид мурожаатлар
7 620 та ёки 10,3 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- иш билан таъминлашга амалий ёрдам кўрсатиш
  - асоссиз равишда ишдан бўшатиш
  - меҳнат дафтарчасини юритиш
  - интизомий жазо чорасини бекор қилиш
  - 60 ёшга тўлган ходимлар учун имтиёзлар
  - интизомий жазо чорасининг амал қилиш муддати масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- никоҳни бекор қилиш оқибатлари
  - туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома олиш
  - вояга етмаган болаларга алимент тўлаш ва уларнинг онаси учун моддий ёрдамни белгилаш
  - фарзандликка олиш тартиби
  - эр-хотиннинг умумий мулки ёки уни бўлиш тартиби
  - вояга етмаган болаларни хорижга олиб чиқиш масалаларида

**Мурожаатларнинг умумий сони
74 377 та**

**Уй-жой ва коммунал соҳасига оид мурожаатлар
7 535 та ёки 10,1 % ни ташкил этган**

Шундан

**Давлат хизматлари соҳасига оид мурожаатлар
5 246 та ёки 7 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган хотин-қизлар учун арзон уй-жой сотиб олиш имтиёзлари
  - уй-жой бузилиши учун компенсация тўлаш
  - уй-жой сотиб олиш учун ипотека кредити ажратиш
  - уй-жойга тегишли ҳужжатларни расмийлаштириш
  - газ, электр энергияси ва сув ўлчаш асбобларини ўрнатиш
  - ёш оилаларни уй-жой билан таъминлаш
  - уй-жой сотиб олиш учун субсидиялар ажратилиши масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш
  - болани мактабгача таълим муассасасига жойлаштириш учун навбатга туриш
  - солиқ тўловчининг идентификация рақамини (СТИР) олиш
  - кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш
  - давлат хизматлари кўрсатиш учун тўловлар миқдори
  - турар жойга нисбатан кадастр паспортини расмийлаштириш масалаларида

**Тадбиркорлик масаласига оид мурожаатлар
4 142 та ёки 5,6 % ни ташкил этган**

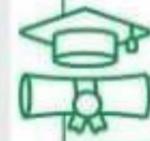
Шундан

**Таълим соҳасига оид мурожаатлар
3 635 та ёки 4,8 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- тадбиркорлик фаолиятини ташкил қилиш
  - пандемия сабабли солиқлар бўйича тўловларни кечиктириш
  - тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш
  - тадбиркорлик фаолиятини тугатиш
  - тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш учун ёшлар ва аёлларга бериладиган имтиёзлар масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- умумтаълим муассасаларига қабул қилиш
  - техникум битирувчилари учун олий таълим муассасаларига кириш имтиёзлари
  - хорижий олий ўқув юртлари томонидан берилган олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни нострификация қилиш
  - тўлов контракти бўйича пулни бўлиб-бўлиб тўлаш
  - мактаблардаги чет тили ўқитувчилари учун ойлик иш ҳақларига қўшимча тўловлар миқдори
  - олий таълим муассасаларига хотин-қизларни қўшимча давлат гранти асосида қабул қилиш кўрсаткичлари доирасида танловда иштирок этиш учун тавсиянома бериш ва ўқишга қабул қилишни ташкил этиш масалаларида

**Мурожаатларнинг умумий сони
74 377 та**

**Банк соҳасига оид мурожаатлар
2 474 та ёки 3,3 % ни ташкил этган**

Шундан

**Ер ва қишлоқ хўжалиги соҳасига оид мурожаатлар
2 447 та ёки 3,2 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- тижорат банкларидан кредитлар олишда таъминот турлари
  - микроқарз бўйича тўловларни бўлиб тўлаш
  - “Ҳар бир оила – тадбиркор” давлат дастури доирасида кредит олиш
  - кредит олиш бўйича аризани кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- уй-жой қуриш учун ер участкасини олиш
  - давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун ер участкаларини олиб қўйиш бўйича компенсация тўлаш
  - деҳқон ёки фермер хўжалиги фаолиятини юритиш учун ер участкасини ажратиш
  - ўзбошимчалик билан эгалланган ер участкасини олиб қўйиш

**Солиқ соҳасига оид мурожаатлар
1 960 та ёки 2,6 % ни ташкил этган**

Шундан

**Транспорт соҳасига оид мурожаатлар
1 690 та ёки 2,2 % ни ташкил этган**

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғини ҳисоблаш
  - ногиронлар ва пенсионерларга қўлланиладиган солиқ имтиёзлари
  - солиқларни белгиланган муддатларда тўламаганлик учун жавобгарлик
  - солиқ тўловчиларнинг ҳуқуқлари масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- автотранспорт воситасининг олди-сотди шартномасини расмийлаштиришда ундириладиган давлат божи миқдори
  - автотранспорт воситасини мажбурий техник кўрикдан ўтказиш муддатлари
  - жамоат транспортдан фойдаланишда ногиронларга берилладиган имтиёзлар
  - автомобиль орқа ён ойналарига парда ўрнатганлик учун жавобгарлик
  - ишончнома асосида автотранспорт воситасини бошқариш
  - маъмурий жаримани тўламаганлик учун автотранспорт воситасини ушлаш ва уни жарима майдончасига жойлаштиришнинг қонунийлиги масалаларида

**Мурожаатларнинг умумий сони
74 377 та**

 Соғлиқни сақлаш соҳасига оид мурожаатлар
1 636 та ёки 2,2 % ни ташкил этган

Шундан

 Фуқаролик/миграция масалаларига оид
муурожаатлар 1 390 та ёки 1,8 % ни ташкил этган

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- бепул даволаниш учун ордер олиш
  - 1 ва 2-гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларнинг бепул даволаниши учун имтиёзлар
  - коронавирус пандемияси вақтида тиббий-санитария қоидаларига амал қилиш
  - пуллик тиббий хизматлар кўрсатиш
  - хусусий тиббий муассасаларида бепул тиббий ёрдам олиш
  - корхона ва ташкилотлар ходимларининг бирламчи ҳамда доимий тиббий кўриқдан ўтказиш масалаларида

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- фуқароликни олиш
  - вояга етмаган шахсларга хорижга чиқиш паспортини расмийлаштириш
  - йўқотилган ёки яроқсиз бўлиб қолган паспортни тиклаш
  - Тошкент шаҳрига доимий пропискага қўйиш
  - биометрик паспорт ўрнига ID карта олиш
  - хориждаги Ўзбекистоннинг консуллик муассасаларида биометрик паспорт олиш масалаларида

Шундан

 Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасига
оид мурожаатлар 1 159 та ёки 1,5 % ни ташкил этган

Мурожаатларда сўралган масалалар:

-
- сифатсиз товарни сотувчига қайтариш
  - сифатсиз товарни сотган сотувчи истеъмолчига пулни қайтаришни рад қилганда унинг ҳуқуқий оқибатлари
  - кўрсатилмаган хизмат тури учун олдиндан тўланган пулни қайтариш масалаларида

“Advice.uz” (e-maslahat.uz) ҳуқуқий ахборот портали орқали фуқаролардан **72 951** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга мутахассислар томонидан онлайн режимда бепул ҳуқуқий маслаҳатлар берилган

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюроларига фуқаролардан ҳуқуқий масалалар бўйича бевосита **74 377** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга бирламчи бепул юридик ёрдам кўрсатилган

Муассаса ва ҳудудий бюролар томонидан фуқароларнинг COVID-19 пандемияси билан боғлиқ **4000** мингга яқин мурожаатлари юзасидан уларга зарур ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилган

Ҳуқуқий маслаҳат бюроларига келиб тушган мурожаатларнинг таснифи

51 164 нафарига (**69%**) тушунтиришлар берилган
16 986 нафарига (**23%**) маслаҳатлар берилган
6227 нафарига (**8%**) амалий ёрдам кўрсатилган

56%

Мурожаатчиларнинг **41 576** нафари эркакларни, **32 801** нафари аёлларни, мурожаат қилувчиларнинг ўртача ёши - **41** ёшни ташкил этган

44%

ОАВ ва ижтимоий тармоқлар орқали ҳуқуқий тарғибот тадбирлари

159 та радиодаги чиқишлар
248 та газета ва журналлардаги мақолалар
507 та видеоролик ва теле-репортажлар
7010 та веб сайт ва бошқа электрон нашрлар

10 154 таси

14% ижтимоий ҳимоя

10 053 таси

14% меҳнат муносабатлари

7620 таси

10% оилавий муносабатлар

Порталга бир кунда ўртача **325** та онлайн саволлар келиб тушган

Кўриб чиқилган онлайн мурожаатлар

16 778 таси

23% ижтимоий ҳимоя

13 860 таси

19% меҳнат муносабатлари

10 942 таси

15% оилавий муносабатлар

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталининг янги интерактив шакли ишлаб чиқилган. Унда:

порталдан фойдаланувчилар томонидан ҳуқуқий масалалар бўйича онлайн режимда берилган савол-жавобларнинг сифатини баҳолаш

туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюролари тўғрисидаги маълумотлар ва уларнинг жойлашган жойи бўйича геолокацияни аниқлаш

порталдан фойдаланувчилар томонидан таклиф ва фикр-мулоҳазаларни изоҳлар шаклида ёзиб қолдириш (**feedback**)

порталдан фойдаланувчилар томонидан қонунчиликдаги ҳуқуқий муаммоларни муҳокама қилиш (**форум**)

порталнинг мобил иловаси орқали маълумотлардан фойдаланиш, юклаб олиш ҳамда саволларни онлайн режимда мутахассисларга юбориш каби имконият ва қулайликлар мавжуд

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ ЎРНАТИЛГАН ТАШКИЛОТЛАР

- Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги;
- Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш агентлиги;
- Тошкент давлат юридик университети;
- Нотариал палатаси;
- “Darakchi Inform Servis” масъулияти чекланган жамияти билан фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга кўмаклашиш ҳамда аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш соҳасида ўзаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида меморандум ва келишув битимлари имзоланган.
- Буюк Британиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ва Халқаро ривожланиш бўйича АҚШ Агентлиги (USAID) билан аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш соҳасини такомиллаштириш, шунингдек, фуқароларнинг ҳуқуқий билим ва саводхонлигини оширишнинг инновацион усуллари ва хорижий давлатларнинг бу борадаги ижобий тажрибаларини татбиқ этиш бўйича грант шартномалари имзоланган.

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР

- Олий Мажлис ҳузуридаги жамоат фонди томонидан эълон қилинган “Биз биргамиз” ижтимоий лойиҳаси бўйича давлат гранти голиби деб топилган.
- Адлия органлари билан ҳамкорликда “Бепул ҳуқуқий маслаҳат билан ҳар бир уйга” шиори остида 400 га яқин хонадонларда истиқомат қилувчи фуқароларга, аҳоли кундалик ҳаётида дуч келадиган муҳим масалалар бўйича бепул ҳуқуқий маслаҳатлар берилган.
- Жиноят ишлари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳар судлари биналарида 2020 йил IV-чорагида “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” хоналари, шунингдек, Telegram мессенджерда “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” телеграм канали ташкил этилган. “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” хоналарида бевосита 300 нафарга яқин фуқароларга, Telegram мессенджердаги “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” каналида эса 1000 дан ортиқ ҳуқуқий масалалар бўйича бепул юридик ёрдам кўрсатилган.
- “Рақамли иқтисодиёт, инсон ҳуқуқлари соҳасида таълим ва тадқиқотлар” мавзусидаги республика танловида иштирок этиб, “COVID-19 инқирозидан зарар кўрганларга ёрдам беришда нодавлат нотижорат ташкилотларининг энг фаоли” йўналиши бўйича голиб деб топилган.

adviceuz

madadnnt

advice.uz
Huquqiy axborot portali

madadnnt

info@madadnnt.uz

71 000 та
“Advice.uz” (e-maslahat.uz)
ҳуқуқий ахборот портали орқали
келиб тушган саволларга онлайн
режимда ҳуқуқий маслаҳатлар
ва тушунтиришлар берилган

41 000 нафар
фуқароларга туман (шаҳар) ҳуқуқий
маслаҳат бюрolari томонидан
ҳуқуқий масалалар бўйича
бевосита бепул юридик ёрдам
кўрсатилган

20 та
ҳуқуқни қўллаш амалиёти
ва амалдаги қонунчиликни
такомиллаштириш юзасидан
таклифлар ишлаб чиқилган

60 та
туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат
бюрolari ташкил этилган

Ҳуқуқий маслаҳат бюрolarига келиб тушган мурожаатларнинг таснифи

24 000 нафари (**59%**) эркаклар
17 000 нафари (**41%**) аёллар
41 ёш-муружаат қилувчилар ўртача ёши

5 700 таси (14%) суд-ҳуқуқ масалалари

5 250 таси (13%) ижтимоий ҳимоя

4 300 таси (11%) оилавий муносабатлар

23 370 нафарига (**57%**) тушунтиришлар берилган
11 890 нафарига (**29%**) маслаҳатлар берилган
5 740 нафарига (**14%**) амалий ёрдам кўрсатилган

ОАВ орқали ҳуқуқий тарғибот ишлари

155 та ТВ ва радиодаги чиқишлар
150 та газета ва журналлардаги мақолалар
230 та видеоролик ва теле-репортажлар
4550 та веб сайт ва бошқа электрон нашрлар

Кўриб чиқилган онлайн мурожаатлар

24 % ижтимоий ҳимоя масалаларига оид
21 % меҳнат муносабатларига оид
15 % оилавий муносабатларга оид

Янги интерактив “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталининг имконият ва қулайликлари

порталдан фойдаланувчилар томонидан ҳуқуқий масалалар бўйича
онлайн режимда берилган савол-жавобларнинг сифатини баҳолаш

фуқаролардан келиб тушган мурожаатларни мониторингини олиб
бориш ва статистик ҳисоботини юритиш

порталдан фойдаланувчилар томонидан ўзларининг таклиф
ва мулоҳазаларини изоҳлар шаклида ёзиб қолдириш (**feedback**)

видеоалоқа орқали бевосита ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар
бериш (**face to face**)

экспертлар ва кўнгилчилар (волонтерлар) учун махсус саҳифа яратиш
ҳамда уларни ҳуқуқий маслаҳатлар бериш амалиётига жалб қилиш

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари билан ҳамкорлик тўғрисида чора-тадбирлар режаси тузилган
- Тошкент давлат юридик университети билан юридик кадрларни тайёрлаш ва аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш соҳасида меморандум имзоланган
- Истеъмомчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш агентлиги билан истеъмомчилар ҳуқуқлари ва уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида ўзаро келишув битими имзоланган
- Ўзбекистон Республикаси Нотариал палатаси билан аҳолига нотариал хизматлар ва юридик ёрдам кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш юзасидан ўзаро ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланган
- Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги билан ҳуқуқий ахборотни тарқатиш, фуқароларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш ва аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида меморандум имзоланган
- Буюк Британиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ва Халқаро ривожланиш бўйича АҚШ Агентлиги (USAID) билан халқаро ҳамкорлик бўйича грант шартномалари имзоланган

АҲОЛИ УЧУН ЯРАТИЛГАН ҚУЛАЙЛИКЛАР

- Фуқароларга ҳуқуқий ҳужжат намуналарини тақдим этиш ёки бундай ҳужжат лойиҳаларини тайёрлаб беришда кўмаклашиш амалиёти жорий этилган
- Ижтимоий ҳимояга муҳтож (ногиронлиги бўлган, кам таъминланган ва кекса ёшдаги) фуқароларга биринчи навбатда ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш йўлга қўйилган
- Аҳолининг ҳуқуқий муаммоларини ўрганиш ва уларга яқиндан амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида, жойларда сайёр қабулларни ўтказиш жорий этилган
- Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш мақсадида, ҳуқуқий тарғибот ва ташвиқот тадбирлари ташкил этилган
- Ягона қисқа рақам орқали “Тезкор алоқа”ни жорий этиш (call-centre) режалаштирилган

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюрларига фуқаролардан ҳуқуқий масалалар бўйича бевосита **24 878** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга бирламчи бепул юридик ёрдам кўрсатилган

“Advice.uz” (e-maslahat.uz) ҳуқуқий ахборот портали орқали фуқаролардан **10 457** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга мутахассислар томонидан онлайн режимда бепул ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилган

Хуқуқий маслаҳат бюрларига келиб тушган мурожаатларнинг таснифи

17 088 нафарига (**68%**) тушунтиришлар берилган **3 704 таси** 15% ижтимоий ҳимоя
6 137 нафарига (**25%**) маслаҳатлар берилган **3 102 таси** 12% меҳнат муносабатлари
1 653 нафарига (**7%**) амалий ёрдам кўрсатилган **2 826 таси** 11.3% оилавий муносабатлар

49,8%

мурожаатчиларнинг **12 397** нафари эркеклар

50,2%

мурожаатчиларнинг **12 481** нафари аёллар

мурожаатчиларнинг ўртача ёши **40** ёшни ташкил этган

Хуқуқий тарғибот тадбирлари

1418 та ижтимоий тармоқлар ва бошқа электрон нашрларда ҳуқуқий материаллар орқали чиқишлар

102 та радио, газета ва журналлар орқали чиқишлар

86 та телевидение, видеоролик ва теле-репортажлар орқали чиқишлар

618 та жойларда ўтказилган манзилли тарғибот тадбирлари

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ

- Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги билан келишув битими имзоланди
- АҚШ Халқаро ривожланиш агентлиги (**USAID**) билан ҳамкорликда ҳудудий бюрлар ходимларининг аҳоли мурожаатлари билан ишлаш малакасини оширишга қаратилган онлайн тренинг машғулотлари ўтказилди
- Буюк Британиянинг «**Government Partnership International**» халқаро ташкилоти билан ҳамкорликда бепул юридик ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш бўйича онлайн тренинг машғулотлари ўтказилди
- Ҳамкор ташкилотлар ва бошқа давлат органлари билан биргаликда **309** дан ортиқ оммавий сайёр қабуллар уюштирилди

Кўриб чиқилган онлайн мурожаатлар

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталида амалга оширилган ишлар:

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталига бир кунда ўртача **150** та онлайн саволлар келиб тушган

“Ногиронлиги бўлган шахсларга имтиёзлар”, “Гендер тенглик ва хотин-қизлар масалалари” ва “Экология” бўлимлари яратилди

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталидан кундалик фойдаланувчиларнинг ўртача сони **1 800** тага етказилди

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР

- Фуқароларга ҳудудий бюрлар ходимлари томонидан кўрсатилган бепул юридик ёрдам сифатини объектив баҳолаш мақсадида “**SMS хабар**” тизими жорий этилди
- Муассаса марказий аппарати ходимлари томонидан **170 дан ортиқ** фуқароларга уларнинг мурожаатлари бўйича бевосита ҳамда ишонч телефони орқали амалий ёрдам кўрсатилди
- “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” телеграм канали орқали фуқаролардан келиб тушган **650** дан ортиқ мурожаатлар юзасидан уларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилди
- Амалдаги қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан **10** дан ортиқ таклифлар ишлаб чиқилди

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюроларига фуқаролардан ҳуқуқий масалалар бўйича бевосита **105 909** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга бирламчи бепул юридик ёрдам кўрсатилган

✓ Ҳуқуқий маслаҳат бюроларига келиб тушган мурожаатларнинг таснифи

73 575 нафарига (**70%**) тушунтиришлар берилган **15 789** та **15%** пенсия ва ижтимоий ҳимоя
24 155 нафарига (**23%**) маслаҳатлар берилган **15 105** та **14%** суд-ҳуқуқ масалалари
8 169 нафарига (**7%**) амалий ёрдам кўрсатилган **12 681** та **12%** оилавий муносабатлар

49,8% мурожаатчиларнинг **52 817** нафари эркаклар
50,2% мурожаатчиларнинг **53 092** нафари аёллар
 мурожаатчиларнинг ўртача ёши **39** ёшни ташкил этган

✓ Ҳуқуқий тарғибот тадбирлари

3 595 та ижтимоий тармоқлар ва бошқа электрон нашрларда ҳуқуқий материаллар орқали чиқишлар
334 та радио, газета ва журналлар орқали чиқишлар
247 та телевидение, видеоролик ва теле-репортажлар орқали чиқишлар
2 722 та жойларда ўтказилган манзилли тарғибот тадбирлари

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ ЎРНАТИЛГАН ТАШКИЛОТЛАР

- Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги
- Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ва Адвокатлар палатаси
- Давлат хизматлари агентлиги ҳузуридаги Давлат хизматларини ривожлантириш илмий-амалий маркази
- Ўзбекистон “Аграр соҳа аёллари” уюшмаси
- Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси

“Advice.uz” (e-maslahat.uz) ҳуқуқий ахборот портали орқали фуқаролардан **45 660** та мурожаатлар келиб тушган ва уларга мутахассислар томонидан онлайн режимда бепул ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилган

✓ Кўриб чиқилган онлайн мурожаатлар

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталида амалга оширилган ишлар:

- “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталига бир кунда ўртача **150** та онлайн саволлар келиб тушган
- “Ногиронлиги бўлган шахсларга имтиёзлар”, “Гендер тенглик ва хотин-қизлар масалалари”, “Туризм”, “Экология”, “Сайлов масалалари” ва “Ватандошлар” бўлимлари яратилган
- “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталидан кунлик фойдаланувчиларнинг ўртача сони **5 000** тани ташкил этган

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР

- Фуқароларга ҳудудий бюролар ходимлари томонидан кўрсатилган бепул юридик ёрдам сифатини объектив баҳолаш мақсадида “**SMS хабар**” тизими жорий этилган
- Жойларда ўтказилган **2 722** та оммавий қабуллар ва манзилли тарғибот тадбирлари натижасида аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатилган
- “Халққа бепул ҳуқуқий ёрдам” телеграм канали орқали фуқаролардан келиб тушган **40 000** дан ортиқ мурожаатлар юзасидан уларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилган
- Давлат грантлари танловида иштирок этиб, **110 млн. сўмлик** 2 та лойиҳада ғолиб деб топилган

ИНФОГРАФИКА

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюроларига жами **68 578** та фуқаролар ҳуқуқий масалалар бўйича бевосита мурожаатлар қилган ва уларга бепул юридик ёрдам кўрсатилган

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали фуқаролардан жами **42 991** та онлайн мурожаатлар келиб тушган ва уларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилган

Ҳуқуқий маслаҳат бюроларига келиб тушган мурожаатларнинг таснифи

45 807 нафарига (67%) тушунтиришлар берилган
16 668 нафарига (24%) маслаҳатлар берилган
6 103 нафарига (9%) амалий ёрдам кўрсатилган

51%

мурожаатчиларнинг
34 642 нафари эркаклар

49%

мурожаатчиларнинг
33 936 нафари аёллар

11 269 (16%) ижтимоий ҳимоя масалалари
9 469 (13%) оилавий муносабатлар
8 304 (12%) суд-ҳуқуқ масалалари

мурожаатчиларнинг ўртача ёши
39 ёшни ташкил этган

Ҳуқуқий тарғибот тадбирлари

141 та ОАВ орқали чиқишлар

1704 та ижтимоий тармоқлар ва бошқа электрон нашрлар орқали чиқишлар

1057 та МФЙ ва бошқа жамоат жойларида ўтказилган манзилли тарғибот тадбирлари

“Call-centre”га келиб тушган мурожаатлар

37 274

34 389

ҳуқуқий маслаҳатлар
ва тушунтиришлар
берилган

2 885

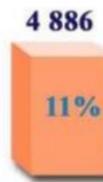
рўйхатга олиб
кўриб чиқиш
учун юборилган

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали келиб тушган онлайн мурожаатларнинг таснифи

13 038

мехнат
муносабатлари

4 886

уй-жой, ер
ва коммунал
масалалари

3 687

пенсия ва ижтимоий
ҳимоя масалалари

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталида амалга оширилган ишлар

Порталдаги **1156** та маълумот, ахборот ва контентлар янги қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлаштирилган

“Вояга етмаганлар ҳуқуқлари” ва “Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолияти бўйича қонунчилик нормалари” деб номланган бўлимлари яратилган

Портал бўлимларига **125** та янги ҳуқуқий ахборотлар (контентлар) жойлаштирилган

Порталдан бир кунда фойдаланувчилар сони ўртача **8 000** нафарни ташкил этган

ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ

- ◆ “Маҳалла” ҳайрия жамоат фонди ва Конрад Аденауэр фонди (Германия) билан ўзаро ҳамкорлик тўғрисида меморандумлар имзоланган
- ◆ Германия халқаро ҳамкорлик жамияти (GIZ), Европа иттифоқининг Ўзбекистондаги делегацияси (EU), БМТнинг Халқаро болалар жамғармаси (UNICEF) ҳамда Туркия Ҳамкорлик ва мувофиқлаштириш агентлиги (TIKA)нинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси вакиллари билан икки томонлама музокаралар олиб борилган
- ◆ Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш агентлиги билан ҳамкорликда “Истеъмолчиларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича ваколатли давлат органларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳамда ННТ ўртасида самарали ҳамкорлик” мавзусида аҳоли ўртасида ҳуқуқий тарғибот акцияси ўтказилган
- ◆ Буюк Британиянинг Ҳукуматлараро ҳамкорлик хизмати (GPI) халқаро ташкилоти билан ҳамкорликда “Citizen Advice” нодавлат ташкилотининг фаолиятига бағишланган семинар-тренинг ташкил этилган

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР

- ◆ “Gender-madad” ҳуқуқий маслаҳат платформаси яратилиб, унга хотин-қизларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга оид 100 дан ортиқ маълумотлар (контентлар) жойлаштирилган
- ◆ “Мададдан беш дақиқа” дастури доирасида долзарб ҳуқуқий масалалар бўйича савол-жавоблар шаклида 50 та видеороликлар тайёрланган
- ◆ “Хотин-қизлар ҳуқуқлари бўйича долзарб икки ой” ҳамда “Соғлиқни сақлаш ва таълим тизими ходимларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш” акциялари доирасида унинг иштирокчиларига бепул ҳуқуқий маслаҳатлар берилган
- ◆ Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси, Жиноят-процессуал кодекси, Жиноят-ижроия кодекси, “Давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги қонуни, “Таълим тўғрисида”ги қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 21 октябрдаги 654-сон қарори билан тасдиқланган Низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида норматив ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари тайёрланган

Аҳолига bepul юндик ёрдам кўрсатиш тизими

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот қорғаси орқали

Туман (ш.а.к.) ҳуқуқий мағаллақ боғичлари орқали

“Call-centre” орқали

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот қорғасини янгилаш ва ҳуқуқий тағрибот соҳасида

- 2,4 млн НАФАР ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН ФЙДАЛАНГАН
- 18 000 НАФАР ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН КУНИК ФЙДАЛАНГАН
- 3 233 та ОАВ ВА ИЖТИМОИЙ ТАРМОҚЛАР ОРҚАЛИ ЧИҚИШЛАР ҚИЛИНГАН
- 2 400 та КОНТЕНТЛАР ҚОНУНЧИЛИК ҲУҚУҚЛАРИГА МУВОФИҚЛАШТИРИЛГАН
- 2 045 та МАНЗИЛ ВА ТАҒРИБОТ ТАДБИРЛАРИ ЎТКАЗИЛГАН
- 4 та² ДОЛЗАРБ МАВЗУЛАРДА ЯНГИ БУЎИМЛАР ЯРАТИЛГАН

“Болалар – 50% ҳаққати иштирокчиси” давлат ижтимоий буюртмаси доирасида амалга оширилган ишлар

Ташкилот томонидан 208-сонли БМТга болаларга 50% ҳаққати қонунчилик йўриқлари билан тағрибот қилинган ҳуқуқий мағаллақ ва тағрибот қилинган

Республика бўйича 73 та туман (ш.а.к.) ҳуқуқий маслаҳат бюрolari фаолият кўрсатмоқда

Ташкилот томонидан
2022 йилда амалга оширилган натижалар

- 135 335 нафар фуқароларга тўлиқ (ш.а.к.) ҳуқуқий маслаҳат боғичлари томонидан bepul юндик ёрдам кўрсатиш тизими
- 87 462 нафар фуқароларга “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот қорғаси орқали онлайн маслаҳатлар берилган
- 11 561 нафардан ортиқ фуқароларга суд ва бошқа давлат органларида мурожаат қилганлар учун ҳуқуқий кўмаклар қилинган таъбирлар берилган (амалий ёрдам)
- Аҳоли вазиралиги билан ҳамкорликда “Beeline-Madad” электрон ҳуқуқий маслаҳат қорғаси ш.а.к. ш.а.к.
- Амалдаги қонунчилик тағриботларини тағрибот қилинган 3 та қонун қўйилган ва 1 та ҳуқуқат қорғаси таъбирлар берилган
- “Мададдан беш дақиқа” дастури асосида долзарб ҳуқуқий мавзуларда 50 дан ортиқ кичик мўлжалли видеоларни таъбирлар берилган, мезамоний тағриботларга тағрибот қилинган
- Ишончли ҳуқуқий оғ ва ҳуқуқий марказнинг тағрибот қилинган қорғасида 400 дан ортиқ ҳуқуқий тағрибот ва тағрибот тағриботларини ўтказилган
- 2700 та тағрибот материаллари (фунлет, флаер ва эъланлар) чоп этилиб, фуқароларга bepul тағрибот қилинган
- 7 та миллий ва халқаро тағриботлар билан ўзаро ҳамкорлик қорғасида битимлар тузилган

Ташкилотнинг 2023 йилда амалга оширилган мақсадли кўрсаткичлари

- 150 000 нафардан ортиқ фуқароларга тағрибот қилинган ҳуқуқий маслаҳат боғичлари томонидан bepul юндик ёрдам қилинган
- 100 000 нафардан ортиқ фуқароларга “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот қорғаси орқали онлайн маслаҳатлар берилган
- 14 000 нафардан ортиқ фуқароларга суд ва бошқа давлат органларида мурожаат қилганлар учун ҳуқуқий кўмаклар қилинган таъбирлар берилган амалий ёрдам қилинган
- Туман (ш.а.к.) ҳуқуқий маслаҳат боғичлари қонунчилик фаолият самарадорлигини ва тағрибот қилинган тағриботларнинг амалга оширилган тағриботларини
- Фуқароларнинг сўровларига жавобан суд ва бошқа давлат органларида мурожаат қилганлар учун ҳуқуқий кўмаклар қилинган тағриботларнинг амалга оширилган тағриботларини
- “Beeline” умумийлик қорғаси билан ҳамкорлик қилинган қонунчилик фаолиятини янгилаш ва тағрибот қилинган тағриботларини
- Ўзбекистон қорғасида қонунлар тағриботларини Миллий асослардаги билан ҳамкорликда қорғасида қонунлар тағриботларини ҳуқуқий тағрибот қилинган тағриботларини

Халқаро ҳамкорликни амалга оширилган бўйича
2023 йилда амалга оширилган натижалар

- Туркия ҳамкорлиги ва мурожаат қилинган тағриботларини (TICA) билан Ўзбекистондаги тағриботларини билан бирликда “Аҳолига bepul юндик ёрдам қорғаси”нинг миллий тағрибот ва тағриботларини мавзусида тағрибот қилинган тағриботларини
- Конрад Аденауэр қорғаси билан ҳамкорлик қилинган тағриботларини билан бирликда “Аҳолига bepul юндик ёрдам қорғаси”нинг миллий тағрибот ва тағриботларини мавзусида тағрибот қилинган тағриботларини
- БМТ Бошқаруви билан ҳамкорлик қилинган тағриботларини билан бирликда “Аҳолига bepul юндик ёрдам қорғаси”нинг миллий тағрибот ва тағриботларини мавзусида тағрибот қилинган тағриботларини
- АҚШ Ҳалқаро тағриботларини билан ҳамкорлик қилинган тағриботларини билан бирликда “Аҳолига bepul юндик ёрдам қорғаси”нинг миллий тағрибот ва тағриботларини мавзусида тағрибот қилинган тағриботларини
- Фуқароларга bepul юндик ёрдам қилинган тағриботларини билан бирликда тағриботларини билан бирликда “Citizens Advice International” тағрибот қорғасида тағриботларини билан бирликда тағриботларини

“МАДАД” - АҲОЛИГА ҲУҚУҚИЙ МАСАЛАЛАР БЎЙИЧА БЕПУЛ ЮРИДИК ЁРДАМ КЎРСАТАДИ

ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК

ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАР

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги “Аҳолига ҳуқуқий ахборотни етказиш ва юридик ёрдам кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан ташкил этилган

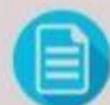
ФАОЛИЯТ НАТИЖАЛАРИ (рақамларда)

300.000 га яқин фуқароларга ҳуқуқий масалалар бўйича бевосита бепул юридик ёрдам кўрсатилган.

200.000 га яқин фуқаролар онлайн режимда бепул ҳуқуқий маслаҳатлар олишган.

22.000 ортиқ фуқароларга суд ва бошқа давлат органларига мурожаат қилишлари учун ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлашда амалий ёрдам берилган.

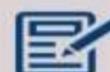
6.000 дан ортиқ ОАВ ва ижтимоий тармоқлар орқали чиқишлар қилинган.

20 та халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик бўйича музокаралар ўтказилган.

17 та давлат, нодавлат ва халқаро ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлик тўғрисида меморандумлар имзоланган.

10 дан ортиқ қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари ишлаб чиқилган.

Хорижий ҳамкор ташкилотлар билан илғор халқаро тажрибани ўрганиш ва амалиётга қўллашга қаратилган қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда

British Embassy
Tashkent

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**KONRAD
ADENAUER
STIFTUNG**

TIKA

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

unicef

ACTED

• “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали ишга туширилиб, порталга 30 та бўлим ва 1500 га яқин ҳуқуқий ахборотлар жойлаштирилган.

• “COVID-19” инқирозидан зарар кўрганларга ёрдам беришда нодавлат нотижорат ташкилотларининг энг фаоли” йўналиши бўйича республика танлови ғолиби деб топилган.

• “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталидан фойдаланувчилар сони 3.000.000 дан ошган.

• “Gender – madad” ҳуқуқий маслаҳат платформаси яратилиб, хотин-қизларнинг сўровларига онлайн режимда бепул маслаҳатлар бериш тизими йўлга қўйилган.

• “Мададдан беш дақиқа” видеодастури асосида долзарб ҳуқуқий масалалар бўйича 100 дан ортиқ видеороликлар тайёрланиб, ижтимоий тармоқларга жойлаштирилган.

Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш тизими

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюрolari орқали

“Call-centre” орқали

42 991 та

29 876 та

2022 й.

2023 й.

Онлайн режимида мурожаат қилган фуқаролар

65 578 та

2022 й.

70 510 та

7,5% ошган

Бюрolarга бевосита мурожаат қилган фуқаролар

40 430 та

37 593 та

2 835 та

Тушунтиришлар берилган

Рўйхатга олинган

Амалий натижалар

- USAIDнинг Ўзбекистонда ҳуқуқий ислоҳотлар дастури билан ҳамкорликда: “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали модернизация қилинган; онлайн чат тизими ижтимоий тармоқларга интеграция қилинган; фойдаланувчилар учун электрон шаклда ҳужжатлар алмашинуви йўлга қўйилган; имконияти чекланган шахслар учун қулайликлар яратилган; аккли қидирув тизими ишга туширилган.
- Портал “Референдум 2023”, “Ногиронлиги бўлган шахсларга имтиёзлар”, “Маҳалла” ва “Коррупцияга қарши курашиш” деб номланган янги бўлимлар билан тўлдирилган.
- Порталда Конституциявий ислоҳотларга оид 20 та видеороликлар тайёрланиб, ижтимоий тармоқларга жойлаштирилган.
- “Юксалиш” умуммиллий ҳаракати билан ҳамкорликда меҳнат қончилигидаги янгиликлар мазмун-моҳиятига доир 4 та амалий тренинг машғулотлари ўтказилган.

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталини такомиллаштириш ва ҳуқуқий тарғибот соҳасида

1,3 млн

ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН Фойдаланган

10 000

ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН Кунлик фойдаланган

2 596 та

ОАВ ва ижтимоий тармоқлар орқали чиқишлар қилинган

1 639 та

Контентлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлаштирилган

1 327 та

Манзилли тарғибот тадбирлари ўтказилган

4 та

Долзарб мавзуларда янги бўлимлар яратилган

46,5%

Мурожаатчиларнинг 46,5 фоизи эркеклар

53,5%

Мурожаатчиларнинг 53,5 фоизи аёллар

Қонунчилик ижодкорлиги соҳасида

- “Ёшлар дафтари”га киритилган ёшларнинг ижтимоий ҳимоясига оид қўшимчалар киритиш;
- Жиноят содир этган вояга етмаганларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоясини янада кучайтириш;
- Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатишга ихтисослашган нодавлат нотижорат ташкилотларига “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”да рўйхатда турувчи фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб, судларга мурожаат қилиш ҳуқуқини бериш;
- Фуқаровий ва хизмат қуролларидан фойдаланувчиларнинг мажбуриятларини кучайтириш, қурол ва унинг ўқ-дорилари муомласи билан боғлиқ муносабатларни тартибга солишни назарда тутувчи қонун лойиҳалари тайёрланган.

Республика бўйича 73 та туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюрolari фаолият кўрсатмоқда

4 328 та

2022 й.

5 225 та

2023 й.

21% ошган

Мурожаатчиларга турли ҳуқуқий ҳужжатлар намуналари тайёрлаб берилган

Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш ҳамда грант маблағларини жалб қилиш бўйича халқаро ташкилотлар билан амалга оширилган лойиҳалар

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

Халқаро ҳамкорлик

- БМТ Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) Ўзбекистондаги ваколатхонасининг “Қонун билан муносабатга киришган болаларга дўстона ва гендер таъсирчан бўлган билимлар ва ҳуқуқий ёрдамдан фойдаланишни кенгайтириш” лойиҳаси бўйича Сурхондарё вилоятида қийин ва мураккаб вазиятга тушиб қолган 670 нафар вояга етмаган болалар, уларнинг ота-оналари ва васийларига беғараз ҳуқуқий ёрдам кўрсатилган.
- “Search for Common Ground” ХНАнинг Ўзбекистондаги филиали билан ҳамкорликда Фарғона вилоятида “Гендер тенглик ва хотин-қизларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш” лойиҳаси ишга туширилган.
- Буюк Британиянинг “Citizens Advice” нодавлат ташкилотининг Бизнесни ривожлантириш масалалари бўйича директори Д.Маршалл бошчилигидаги делегация ташриф буюрган.
- Конрад Аденауэр фондининг “Осиёда қонун устуворлиги дастури” директори Штефан Самсе билан учрашув ўтказилган.
- Буюк Британия парламенти Жамоатлар палатасининг Халқаро муносабатлар қўмитаси раиси Алисия Кёрнс бошчилигидаги делегация ташриф буюрган.

Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш тизими

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюролари орқали

1008 – “Ишонч телефони” орқали

87 462 та

54 377 та

2022 й.

2023 й.

Онлайн режимда мурожаат қилган фуқаролар

135 335 та

2022 й.

2023 й.

Бюроларга бевосита мурожаат қилган фуқаролар

10% ошган

1008 – “Ишонч телефони” орқали мурожаат қилган фуқаролар

67 541 та

Тушунтиришлар берилган

74 379 та

6 838 та

Рўйхатга олинган

**Ташкилот томонидан
2023 йилда эришилган натижалар**

- Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази томонидан “Инсон ҳуқуқлари ҳимояси учун” кўрак нишони билан мукофотланган.
- Ҳуқуқни қўллаш амалиёти ва амалдаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш юзасидан 8 та қонун лойиҳалари ишлаб чиқилиб, мутасадди вазирлик ва идораларга киритилган.
- “Юксалиш” умуммиллий ҳаракати томонидан “Энг фаол нодавлат нотижорат ташкилоти” деб топилган.
- “Мададдан беш дақиқа” дастури асосида фуқаролардан келиб тушган энг долзарб ҳуқуқий масалалар бўйича савол-жавоблар шаклида 54 та видеороликлар тайёрланиб, ижтимоий тармоқларга жойлаштирилган.
- Жойлардаги халқ қабулхоналари, ҳудудий адлия органлари ва бошқа мутасадди идоралар билан ҳамкорликда 742 та сайёр ва оммавий қабуллар ташкил этилиб, аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатилган.

**“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталини
такомиллаштириш ва ҳуқуқий тарғибот соҳасида**

2.8 млн

ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН
Фойдаланган

11 000

ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН
Кунлик фойдаланган

4 892 та

ОАВ ВА ИЖТИМОИЙ ТАРМОҚЛАР
Орқали чиқишлар қилинган

2 500 та

КОНТЕНТЛАР ҚОНУНЧИЛИК
ҲУҚУҚЛАРИГА
МУВОФИҚЛАШТИРИЛГАН

2 173 та

МАНЗИЛИ ТАРҒИБОТ
ТАДБИРЛАРИ ЎТКАЗИЛГАН

4 та

ДОЛЗАРБ МАВЗУЛАРДА
Янги бўлимлар яратилган

48%

Мурожаатчиларнинг
48 фоизи эркаклар

52%

Мурожаатчиларнинг
52 фоизи аёллар

Халқаро ҳамкорлик алоқалари

- “Search for Common Ground” ХНАнинг Ўзбекистондаги филиали билан ҳамкорликда Фарғона вилоятида “Гендер тенлик ва хотин-қизларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш”га қаратилган қўшма лойиҳа амалга оширилган.
- БМТ Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ)нинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда Сурхондарё вилоятида “Қонун билан муносабатга киришадиган болаларнинг билимларини ошириш ва ҳуқуқий ёрдамдан фойдаланиш имкониятини кенгайтириш”га қаратилган қўшма лойиҳа амалга оширилган.
- Ташкилот вакиллари Буюк Британиянинг Лондон шаҳрига ташриф буюриб, “Citizens Advice Bureaux” миллий ассоциацияси билан ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланган.
- Ташкилот иккочи директори Хиндистоннинг Нью-Дели шаҳрида ўтказилган “Ҳуқуқий ёрдамдан фойдаланиш бўйича” биринчи минтақавий конференцияда “Аҳолига ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш борасида Ўзбекистон тақрибаси” мавзусидаги маъруза билан иштирок этган.

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюролари томонидан

4 184 нафар фуқароларга даъво аризалари

2 327 нафар фуқароларга ариза (шикоят)лар тайёрлаб берилиб, амалий ёрдам кўрсатилган

“Болалар йўл ҳаракати иштирокчиси” номли давлат ижтимоий буқар тмаси доирасида Фарғона ш аҳридаги 26-сонли умумтаълим мактабида болаларга йўл ҳаракати қондаларини ўргатишга мўлжалланган ўқув майдончаси қуриб битказилиб, фойдаланишга топширилган

**Ташкилотнинг 2024 йилда режалаштирилган
мақсадли кўрсаткичлари**

- 200 000 нафардан ортиқ фуқароларга жойлардаги ҳуқуқий маслаҳат бюролари томонидан бевосита бепул юридик ёрдам кўрсатилади.
- 50 000 нафардан ортиқ фуқароларга “Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали онлайн маслаҳатлар ва тушунтиришлар берилди.
- 10 000 нафардан ортиқ фуқароларга суд ва бошқа давлат органларига мурожаат қилишлари учун фуқаролик-ҳуқуқий муносабатларга оид ҳужжатлар лойиҳалари тайёрлаб берилди.
- Аҳолига ҳуқуқий ахборотни етказиш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқий билим ва саводхонлигини ошириш мақсадида фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ва бошқа жамоатчилик жойларида 3 000 дан ортиқ сайёр (оммавий) қабуллар ҳамда “Ҳуқуқий маслаҳат соатлари” ташкил этилади.
- “Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш: миллий тажриба ва халқаро амалиёт” мавзусида халқаро конференция ўтказилади.

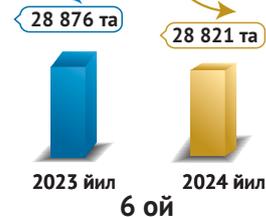
Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш тизими

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот портали орқали | Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюрolari орқали | 1008 — “Ишонч телефони” орқали

Advice.uz
Hуқуқий ахборот портали

Онлайн режимда мурожаат қилган фуқаролар

Бюроларга бевосита мурожаат қилган фуқаролар

50.1%
Мурожаатчиларнинг
48 фоизи эркаклар

49.9%
Мурожаатчиларнинг
52 фоизи аёллар

Туман (шаҳар) ҳуқуқий маслаҳат бюрolari томонидан

5082 нафар фуқароларга даъво аризалари

810 нафар фуқароларга шикоятлар тайёрлаб берилган

“Advice.uz” ҳуқуқий ахборот порталини такомиллаштириш ва ҳуқуқий тарғибот соҳасида

	1.5 млн	ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН Фойдаланган
	12 000	ФУҚАРОЛАР ПОРТАЛДАН Кунлик фойдаланган
	3 390 та	ОАВ ва ижтимоий тармоқлар орқали чиқишлар қилинган
	2013 та	Манзилли тарғибот тадбирлари ўтказилган
	1897 та	Контентлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлаштирилган
	2 та	Долзарб мавзуда янги бўлим яратилган

Аҳолининг ҳуқуқий муаммолари ўрганилиб, бирламчи бепул юридик ёрдам кўрсатилмоқда

Амалий натижалар

Ўзбекистон Республикаси Нотариал палатаси, “Юксалиш” умуммиллий ҳаракати билан ҳамкорликда жойларда “Нотариуслардан ҳуқуқий билимлар” акцияси ташкил этилган

Адлия органлари билан ҳамкорликда “Ҳеч бир шахс ҳужжатсиз қолмайди” ҳуқуқий акцияси доирасида МФИлар, таълим ташкилотлари ва бошқа жойларда манзилли тарғибот тадбирлари ва сайёр қабуллар ўтказилиб, фуқароларга бепул юридик ёрдам кўрсатилган

Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юристар малакасини ошириш марказида “Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини ривожлантириш, уларнинг давлат органлари ва ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлиги” мавзусида 200 нафар ННТ вакиллари учун офлайн ва онлайн режимда семинар-тренинг ўтказилган

Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари билан ҳамкорликда “Ота-онанинг ўз болаларига алимент тўлаш мажбурияти” мавзусида ҳуқуқий акция ташкил этилган

Қонунчилик ижодкорлиги

“Ўзбекистон Республикасининг “Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни янада кучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги;

“Ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларнинг қонун билан муҳофаза қилинадиган ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш ҳамда уларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги;

“Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш бўйича айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги;

Ўзбекистон Республикасининг “Жамоатчилик назорати тўғрисида”ги Қонунига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонун лойиҳалари ишлаб чиқилган

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 741-сон “Аҳолига ҳуқуқий ахборотни етказиш ва юридик ёрдам кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида қарор лойиҳаси тайёрланган

Халқаро ҳамкорлик

2024 йилнинг 27-28 февраль кунлари Тошкент вилоятида Буюк Британиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ва “Citizens Advice Bureau” миллий ассоциацияси билан ҳамкорликда нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари иштирокида ходимларни бошқаришдаги сўнги тенденциялар ва кадрлар алмашинувини камайтиришнинг долзарб масалалари юзасидан тренинг машғулотлари ташкил этилган

БМТ Тараққиёт дастурининг “Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва қонун устуворлигини мустаҳкамлаш” лойиҳаси доирасида Қашқадарё вилоятида 3 та давра суҳбатлари ўтказилиб, 1 500 дан ортиқ ҳуқуқий материаллар аҳолига бепул тарқатилган

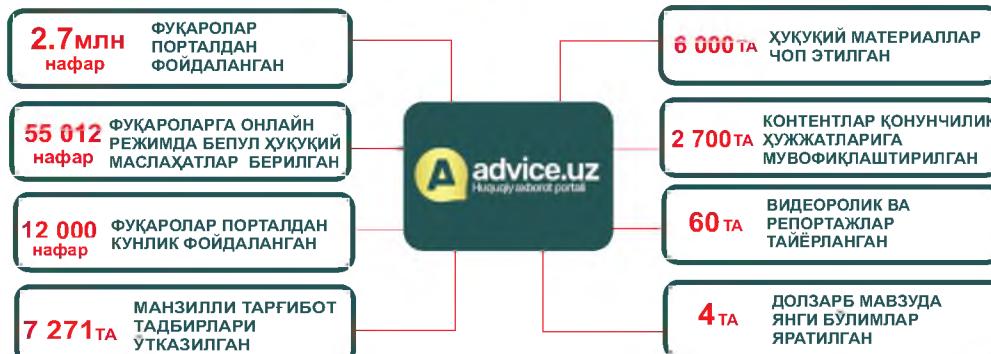
АҚШ Халқаро тараққиёт Агентлиги (ЮСАИД)нинг Ўзбекистонда ҳуқуқий ислохотлар дастури билан ҳамкорликда турли тематик мавзуларда тренерлар ва экспертлар фойдаланиши учун ўқув қўлланмалари ишлаб чиқилган

“Мадад” - муассаса шаклидаги нодавлат нотижорат ташкилоти томонидан 2024 йил давомида амалга оширилган ишлар бўйича И Н Ф О Г Р А Ф И К А

ТУМАН (ШАҲАР) ҲУҚУҚИЙ МАСЛАҲАТ БЮРОЛАРИ ТОМОНИДАН АҲОЛИГА КЎРСАТИЛГАН БЕПУЛ ЮРИДИК ЁРДАМ

АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАР

ИЖТИМОЙ ЛОЙИҲАЛАР ВА ҲУҚУҚИЙ АКЦИЯЛАР

“Ўзбекистон аҳолисига бепул юридик ёрдам кўрсатиш” лойиҳаси

- 3 та пилот туман (шаҳар) қамраб олинди
- 6 та давра суҳбатлари
- 25 000 мингдан ортиқ ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларга ҳуқуқий ёрдам
- 3 000 мингдан ортиқ тарқатма материаллар

Ҳуқуқий акциялар

- “Ота-онанинг ўз болаларига алимент тўлаш мажбурияти”
- “Пенсия олишнинг ҳуқуқий асослари ва имтиёзлари”
- “Нотариуслардан ҳуқуқий билимлар”
- “Бепул юридик ёрдам куни”

“ННТнинг давлат органлари ва ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлигини ташкил этишга қўмаклашиш” лойиҳаси

- 200 нафар ННТ вакиллари учун семинар-тренинг
- 50 нафар ногиронлиги бўлган шахсларга ўқув курслари
- 10 та давра суҳбатлари
- 5 та ННТлар билан ижтимоий шерикликни ривожлантириш бўйича грант битимлари
- 200 дан ортиқ тарқатма материаллар

“Очиқ эшиклар куни”

- 137 та “Очиқ эшиклар куни”
- 609 нафар ННТлар вакилларига қонунчилик ҳужжатлари бўйича тушунтиришлар ва ҳуқуқий маслаҳатлар

“Ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш ва одил судловдан фойдаланиш” лойиҳаси

- 4 та вилоятда ногиронлиги бўлган шахслар ва кам таъминланган оилалар билан учрашувлар
- 200 дан ортиқ ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва процессуал ҳужжатларни тайёрлашда амалий ёрдам
- Аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатишнинг хорижий тажрибаларига бағишланган халқаро тадбир (Лондон шаҳрида)
- Буюк Британиянинг “VMC Consulting” ташкилоти билан аҳолига бепул юридик ёрдам кўрсатиш бўйича ҳамкорлик тўғрисида меморандум
- 3 000 мингта тарқатма материаллар

Қонунчилик ижодкорлиги соҳасида 6 та қонун лойиҳалари ишлаб чиқилган

- Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилишни янада кучайтириш
- Олий ва профессионал таълим ташкилотлари талабалари ва ўқувчиларига бюджет маблағлари ҳисобидан таълим кредитини ажратиш тартибини белгилаш
- Аҳолига ижтимоий тўловлар, шу жумладан, нафақаларни тайинлаш ва тўлаш тартибини белгилайдиган айрим норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни мувофиқлаштириш
- Жамоатчилик назоратининг асосий вазифалари ва принципларини белгилаш
- Коррупциявий ҳуқуқбузарликлар ҳақида хабар берувчи шахсларни ҳимоя қилиш тизимини йўлга қўйиш
- Оилавий (маиший) зўравонликни олдини олиш ва унга қарши курашишда жавобгарликни кучайтириш